

Obsah

Úvod	9
1. Příchod Romů do Evropy	11
1.1 První zprávy	11
1.2 Rozšíření a osídlení	13
1.3 Migrace evropských skupin Romů	13
2. Reakce společnosti na přítomnost Romů	15
2.1 Pronásledování Romů v různých oblastech Evropy	15
2.2 Romové na našem území	18
2.3 Asimilační politika Marie Terezie a Josefa II.	19
2.4 Romové na našem území v 19. století a počátkem 20. století	20
2.5 Romové v období Československé republiky	22
3. Romové za 2. světové války	24
4. Snahy o asimilaci a integraci Romů 1945–1989	33
5. Romský jazyk a komunikace	39
5.1 Význam vzdělávání v mateřském jazyce	39
5.2 Slovenští Romové – slovenská romština	41
5.3 Charakter romského jazyka	42
5.4 Význam Evropské charty pro regionální a menšinové jazyky pro využívání a rozvoj romského jazyka	47
6. Vzdělávání Romů v České republice	49
6.1 Koncepce romského národnostního školství	49
6.2 Strategie Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR pro zlepšení vzdělávání romských dětí – verze 2001	52

6.3 Podmínky pro integraci Romů do společnosti	60
6.4 Přípravné třídy	62
6.5 Asistent pedagoga (romský pedagogický asistent)	66
6.6 Salesiánské středisko mládeže – dům dětí a mládeže v Ostravě – Ostravská oratoř	70
6.7 Celodenní výchovný systém	72
6.8 Romistika a romský jazyk na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze	73
6.9 Shrnutí	75
7. Vzdělávání Romů v zahraničí	79
7.1 Cikánská škola v Užhorodu	79
7.2 Vzdělávání Romů ve Slovenské republice	81
7.3 Asistent pedagoga ve Velké Británii	91
7.4 Vzdělávání Romů v Rumunsku	96
7.5 Vzdělávání Romů v Rakousku	101
7.6 Sinti a Romové v Německu	104
7.7 Vzdělávání Romů ve Španělsku	106
7.8 Vzdělávání kočovných Romů	110
7.9 Vzdělávání Romů v Belgii	112
7.10 Vzdělávání Romů ve Francii	114
8. Závěry Výboru pro mezikulturní spolupráci při Radě Evropy	118
Závěr	123
Literatura	124
Summary	127
Rejstřík	128
Fotodokumentace	
Romská osada u Spišské Nové Vsi (foto: Filip Remunda, 1997)	
Romské děti v Bukurešti (foto: Filip Remunda, 1997)	
Karlín, Praha, rok po povodních, Czech Press Photo – grant hlavního města Prahy (foto: Salim Issa a Štěpánka Stein, 2003)	